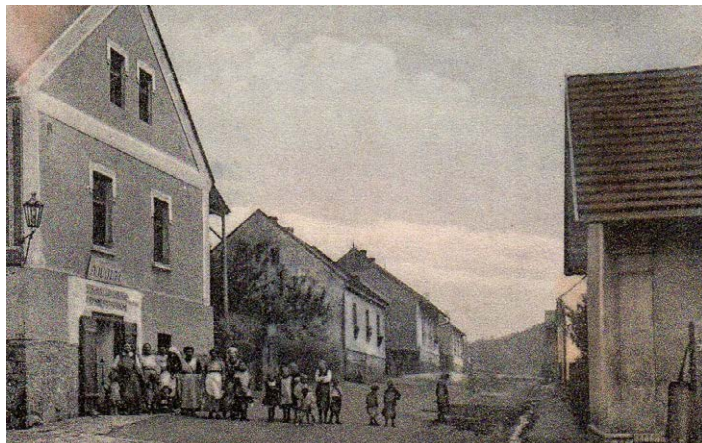

Končíme putování po číslech popisných

Kateřina Kapalová a Václava Zimová, sdružení Nezávislí s podporou ODS

Více než dva roky jsme společně procházeli jednotlivé historické domy Velkých Popovic. Z historických pramenů a zápisků pamětníka jsme vám přiblížili popisná čísla od 1 do 43.

Ušli jsme kus cesty a poznali část popovické historie. Naši cestu končíme v domě v **Macharově ulici č. p. 43**, v domě na rohu ulice Václavské, který vidíte na obrázku vlevo. Opouštíme Velké Popovice na počátku 20. století, František Ringhoffer zde v roce 1904 zřizuje železniční trať do pivovaru. V roce 1910 měly Velké Popovice 117 domů a 909 obyvatel.

Obrazovou část nám poskytla ze své sbírky historických pohlednic paní Marie Truhlářová.

Další čísla popisná teprve čekají na své zpracování, snad se za čas sejdem u pokračování.

Děkujeme všem za čtenářskou přízeň! ■

Merlík bílý – jedlý, léčivý, ale i obtížný plevel

Připravila Dana Šinknerová a redakce, foto pyly.cz

Mnoho lidí trpí pylovou alergií, známou jako senná rýma. Kromě trav a dalších různých, na pyl bohatých rostlin, je pro alergiky nepříjemný i plevel merlík bílý.

Merlík bílý (*Chenopodium album*) je jednoletá bylina, považovaná za obtížný plevel. Dorůstá výšky od 20 do 150 cm, za příznivých podmínek až 2 m. Celá rostlina je jakoby pokryta moučkovitým práškem. Řapíkaté listy jsou střídavé, dolní a střední kosníkovité, zubaté, horní kopinaté, drobně zubaté. Kvete v květnu až říjnu bělavě zelenými květy, které tvoří zelená klubička. Jediná silně větvená rostlina může mít až 20 000

Merlík bílý je nepříjemný pro alergiky

semen, kterými se rychle množí. Často se vyskytuje na místech ovlivněných lidskou činností a dále ponechaných svému osudu. Roste u opuštěných sídel a na okrajích cest, rumišť a skládkách.

Merlík bílý patří mezi jedlé rostliny a jeho mladých listů lze používat na saláty nebo jako náhražka špenátu, semena možno zkrmovat. Má ale i léčivé účinky. Obsahuje vitamíny B1 a C, fosfor, železo či vápník. Pomáhá při ekzemech, revmatu, dně, hmyzím bodnutí, hojení popálenin i nadýmání. Uvažuje se o jeho řízeném pěstování pro tvorbu biomasy na spalování. ■

Zdroj: wikipedia.cz, nasezahrada.com

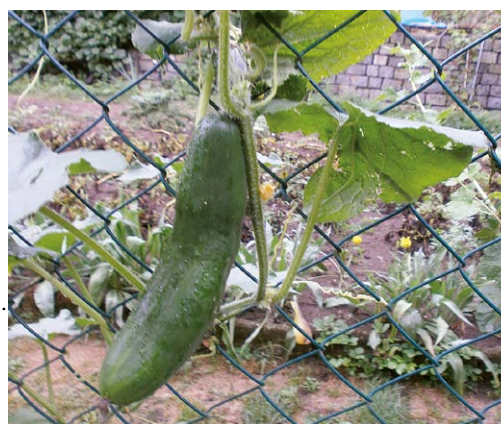
Zahradnické okénko: Okurky

Vyzkoušela a sepsala Dana Šinknerová, foto autorka

V polovině května už obvykle nehrozí pozdní mrazíky, a tak je čas vysadit na záhony teplomilnou zeleninu. Mezi nejoblíbenější patří okurky a rajčata. Dnes se budu věnovat okurkám.

Je jedno, zda dáváte přednost salátovkám nebo nakládačkám. Máte v podstatě dvě základní možnosti. Pěstování přímo ze semen na záhonu nebo pěstování z předpěstovaných sazenic. Z nich se dočkáte úrody o něco dříve. Vždy je třeba pamatovat na to, že okurky jsou náročné nejen na teplo, ale i na dostatek živin a vláhy. Protože se jedná o poměrně velké rostliny, nezapomeňte ani na dostatek místa. Semena vysévejte po

dvou ve sponu alespoň 30 x 70 cm. Ve stejném sponu vysazujte již předpěstované sazenice. Sázejte po dvou „na vodu“ – snáze budou pokračovat v růstu. ■

VELKOPOPOVICKO
PODROBNĚ ZAOSTŘENO

Jižním okrajem zasahuje obec Velké Popovice do **Přírodního parku Velkopopovicko**. Ten byl vyhlášen v roce 1993 na ploše 22 km². Jedná se o jednu z nejvíce odlišných krajín východního okraje Prahy. Jde převážně o zalesněný kopcovitý terén. Typické jsou dubové lesy a remízky s žulovými balvany, kamenitá a členitá krajina s mnoha rybníky. Osa území je tvořena Křivo-veským a Mokřanským potokem. Do krajiny jsou zasazeny vesnice podhorského typu, které často tvoří jen osady se sotva dvaceti domky. Zajímavá je i zachovalá zemědělská architektura, např. 300 let starý špejchar v Křivé Vsi. Územím prochází naučná stezka „Krajina barona Ringhofferů“.

Obec Velké Popovice

Rozloha činí 1562 ha a sdružuje přilehlé obce Brtnice, Dub, Dubiny, Krámský, Klenové, Křivá Ves, Lojovice, Mokřany a Řepčice.

První zmínka o Velkých Popovicích není přesně datována, mluví se o osadě s názvem Adamovice. První záznam o osadě a farnosti je z roku 1332. Zajímavostí je, že v roce 1400 připadla osada přímo králi Václavovi a jejím patronem byl Jan z Popovic. V listopadu roku 1420 popovickou tvrz, která stála pravděpodobně na Dalešce, dobyli husité. Tehdejší majitel Popovic, Jiří z Krejtanu, postavil roku 1560 tvrz novou, a to na místě dnešní nejstarší budovy pivovaru. Tráduje se, že už tehdy se tam vařilo pivo. Kroniky praví, že pod novou tvrzí vedly chodby až na Dalešku. V roce 1870 koupil panské državy Velké Popovice František Ringhoffer a začal rozvíjet průmyslovou výrobu. Roku 1874 dostavěl jeho synové zdejší pivovar. Pivo pod značkou Velkopopovický Kozel se zde vaří dodnes a každoročně se v pivovaru koná slavnost Den Kozla, na kterou se sjíždějí tisíce návštěvníků.

Významnou památkou je **Kostel Panny Marie Sněžné**. Byl postaven na pomezí 13. a 14. stol. a svou barokní podobu získal v roce 1690 za správy Řádu benediktinů. V roce 1897 byla loď kostela prodloužena. Hlavní oltář pochází z roku 1861 a je v novorománském stylu. V roce 2002 byl při rekonstrukci omítek objeven zazděný portál. Do dnešní podoby se zachovala severní zeď, jižní část s portálem a přízemní věže. Chloubou kostela jsou varhany, vyrobené roku 1897. Před kostelem stojí pískovcová socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1831. Hluboko do historie sahá i vznik popovické školy, první zmínka o škole je již v roce 1675.

LÉTY OVĚŘENO aneb jak se starat o sazenice okurek

Vysazené sazenice pravidelně ošetřujte. S okopáváním buďte opatrní, protože okurky koření mělce. Staří zahrádkáři doporučovali rostliny za pátým listem zaštipnout, aby se rozvětvily. Na postranních výhonech totiž vytvářejí více samičích květů a tím je větší úroda. Moderní odrůdy vytvářejí samičí květy pravidelněji. Aby se vám plody neválely v bahně, je dobré kolem rostlin udělat mulč ze štěpky nebo dát dřevitou vlnu. Jinou možností je pěstovat rostliny na opoře. Pokud je vysadíte k plotu – jak to je na fotce – budou se kolemjdoucí jen zvědavě dívat. ■